

Exempel på modellering vid läsning av skönlitterär text

När man modellerar är det bra att ha korta texter eller delar av texter att utgå från. Använd en skönlitterär text som inte är alltför lång, som du själv tycker om och som du tänker passar din elevgrupp. Välj om du vill modellera en eller flera strategier. Modelleringen ger dig möjlighet att konkret visa för eleverna hur man kan använda förståelsestrategier när man närmar sig en skönlitterär text, det vill säga strategier som goda läsare använder automatiskt vid läsning av text. Innan du läser texten för eleverna är det viktigt att du själv har förberett dig genom att ha läst igenom texten, planerat och markerat dina lässtopp, funderat över vilka ord du vill reda ut, vilka inre bilder du fått genom att läsa texten samt vilka frågor som kan vara bra att ställa.

FÖRE LÄSNINGEN – FÖRUTSÄGA

Berätta för eleverna att det finns olika sätt att tänka kring vad man tror att en text kommer att handla om. Genom att titta på bilder, rubriker med mera kan man göra förutsägelser om detta.

- Håll upp boken, visa på storbild om du har möjlighet.
- Läs titeln och titta på bilden på framsidan.
- Förutsäg vad du tror att texten kommer att handla om [som om du inte hade läst den] och vad du kommer att tänka på.
- Tänk högt kring vad det är för typ av text och varför du tror att författaren vill att du ska läsa boken.

Läs texten tillsammans och gör lässtopp där du förutspår (se punkt 1), klargör ord och uttryck (punkt 2), ställer frågor (punkt 3) samt sammanfattar texten (punkt 4).

UNDER LÄSNINGEN – KLARGÖRA

Att klargöra när man läser en text innebär att man reagerar på och reder ut nya ord och uttryck.

- Stanna vid dina markerade ord.
- Visa hur man med hjälp av olika strategier kan komma fram till ett ords betydelse.
- Visa att du kan läsa den mening eller det stycke där ordet finns en gång till, slå upp ordet eller fråga någon vuxen om betydelsen.
- Visa hur du gör för att reda ut ordens betydelse genom att tänka högt inför eleverna.

UNDER LÄSNINGEN – STÄLLA FRÅGOR

Berätta för eleverna att goda läsare ställer frågor till sig själva under läsningen för att förstå texten på, mellan och bortom raderna.

- Stanna vid dina markerade lässtopp.
- Ställ olika typer av frågor och tänk högt hur du kommer fram till svaret: *Finns svaret i texten? Behöver du leta ledtrådar, dra slutsatser för att hitta svaret på frågan? Finns svaret hos dig själv?* Välj om du vill släppa in eleverna i dina funderingar.

EFTER LÄSNINGEN – SAMMANFATTA

Slutligen ska du visa att du förstår innehållet genom att sammanfatta det som ni läst.

- Läs färdigt den text du valt att modellera.
- Tänk högt på vad texten berättade och sammanfatta detta för eleverna: *Vad hände först, i mitten och på slutet?*

Använd förslagsvis berättelseschemat där de viktigaste komponenterna i en skönlitterär text finns med, såsom person- och miljöskildringar samt inledning, handling och avslutning.